

KONSUMÆG

Af
konsulent
Niels Finn Johansen
M: +45 2171 7768
E: nfj@seges.dk

MELORM TIL HØNS

Jagten på nye højværdi fodermidler til økologisk fjerkræ fortsætter.

Når høns fodres med levende larver/insekter, styrkes deres naturlige adfærd, og samtidig anses insekter for at være en god proteinkilde.

AgroTech og Teknologisk Institut har derfor i samarbejde med SEGES Økologi prøvedyrket "melorm" i laboratoriet samt hos seks landmænd. Efterfølgende blev melormene analyseret for indhold af protein, energi samt aminosyre- og fedtsyresammensætning. Analyserne viste, at melorm har et meget højt energi- og proteinindhold, men indholdet af de aminosyrer, der er essentielle for høns, herunder især indholdet af methionin er desværre forholdsvis lavt. Derimod er

fedtsyrefordelingen meget gunstig, hvor f.eks. andelen af flerumættede fedtsyrer udgør op mod 22 %, hovedsagelig linolensyre C18-2.

De beregnede tal i tabel 1. er gennemsnitstallet fra gårdforsøgene og dels fra laboratorieforsøgene. Protein, fedt og aminosyreind-

hold svinger en del fra analyse til analyse, hvilket indikerer at typen af foder til melormene, temperatur og andet spiller meget ind på næringsstofindholdet i melormene. Der er tilsyneladende gode muligheder for at optimere på produktionen af melorme.

TABEL 1. Næringsstofindhold i friske melorm, - i melorme tørstof og - i melormemel med 94 % tørstof.

	Melorme tørstof	Melormemel	Friske melom
Tørstofindhold, %	100*	94,00*	34,63*
Energi, MJ/OE pr. kg (beregnet)	21,20	19,93	7,34
Protein, %	46,69*	43,89*	16,17*
Fedt, %	40,46*	38,03*	14,01*
Methionin, g/kg	3,29**	3,09**	1,13**
Cystin, g/kg	4,44**	4,17**	1,54**
Lysin, g/kg	20,38**	19,15**	7,06**
Calcium, g/kg	0,50	0,47	0,175
Fosfor, g/kg	7,90	7,43	2,75
Værdi til høns, kr./kg (beregnet)	11,97	11,25	4,14

*gennemsnit af alle analyser af melorm fra gårdforsøgene

**gennemsnit af analyser af melorm fra laboratorieforsøgene

KONSUMÆG

Af
konsulent, dyrlæge
Susanne Kabell
M: +45 2171 7742
E: ska@seges.dk

UNDERSØGELSE AF FOREKOMSTEN AF ORM HOS KONSUMÆGSHØNER

Hver gang en forbruger finder en orm i et æg, giver det ægbranchen bekymringer for negativ omtale. Formodentlig er der større risiko for at finde orm i æg fra høner med mange orm i tarmen, og formodentlig kan man vurdere antallet af orm ud fra antallet af ormeæg i gødningen. Behandling med ormemidler giver anledning til stigende resistensproblemer i hele verden, og da høns til en vis grad udvikler resistens mod orm, burde en balance med lav forekomst af orm være mulig. I nye huse er antallet af ormeæg 0 fra starten, og forudsat at opdrættet er fri

for orm, burde ormebyrden være lav eller ikke-eksisterende. Erfaringsmæssigt ses der dog hurtigt spolorm i de nye anlæg. En egentlig kortlægning af udviklingen under danske forhold foreligger ikke. Fra et tidligere projekt véd vi, at der findes skrabeæganlæg, hvor der ikke findes orm selv efter flere års produktion. Svenske undersøgelser fra 2004 og 2008 viste, at ormeæg fortrinsvis overlever i staldene, og knap så meget på udearealerne. Det forekommer derfor relevant at fokusere på, hvornår der kan konstateres orm hos høner i staldanlæggene, hvornår det vil være mest relevant at behandle, og om tilstedeværelsen af orm helt kan undgås.

Foreløbig har vi undersøgt gødning fra 10 opdrætsflokke lige inden flytning, og vi følger derefter 15 flokke med månedlige prøver gennem produktionen året ud. Fra ca. en måned efter indsætning i produktionshus indsamles hver måned 25 friske gødningsklatter fordelt over hele gulvet. Prøven sendes straks til analyse for ormeæg. Der blev ikke fundet æg af

Orm i æg

orm i nogen af prøverne fra opdrætsflokke.

I besætninger med meget lav eller ingen ormebelastning eller i tilfælde, hvor antallet af ormeæg synes at aftage uden behandling, vil der blive gennemført en analyse af management for at konkretisere og videreformidle de indsatser, der bidrager til et lavt niveau af orm.

Projekt støttet af Fjerkræafgiftsfonden